

A TELJESSÉG MEGÉLÉSÉTŐL A GAZDASÁGFEJLESZTÉSIG

2018. június elsejével immár másodszorra vehettem át megbízatásomat a közösségi művelődés országos módszertani fejlesztőintézményének vezetésére, hiszen 2012 nyaratól főigazgatója voltam a gazdasági társaság szellemi elődjének. Második kinevezésem előtt három és fél éven át kultúráért felelős helyettes államtitkárként is élő, termékeny kapcsolatot ápolhattam a Nemzeti Művelődési Intézettel, s annak szakmai utódjával, így a kezdetek óta részese lehettem annak a folyamatnak, melynek révén a közösségi művelődés erős szakmai beágyazottságra, kiteljesedő Kárpát-medencei hálózatra, s bátran mondhatjuk: nemzetpolitikai jelentőségre tett szert.

Ennek a folyamatnak szimbolikus betetőzéseként 2018. június 28-án ünnepélyes keretek között elhelyezhettük a Nemzeti Művelődési Intézet leendő lakiteleki székházának alapkövét, s értékapszulája. Szívdobogató és lélekemelő érzés volt a Kárpát-medencei és magyarországi szakmai partnerek, a szakma kiválóságai, valamint az elhivatott kollégák, alkotók és érdeklődők körében részese lenni annak, ahogy kez-zelfoghatóvá vált: a Kárpát-medencei magyarság közösségeiért tevékenykedő Nemzeti Művelődési Intézet méltó – kifejezetten céljaira és szakmai tevékenységére tervezett – otthonra lel a Lakiteleki Népfőiskola szellemi bázisán.

Az alapkövetél távlatokat mutatott meg, új fejezetet nyitott a közösségi művelődés számára, mindez azonban korántsem kezdete, hanem folytatása, mérföldköve egy történetnek. Hiszek benne, hogy a magyar ember természetes közege a közösség, hogy a helyi társadalom jobbításában való közösségi szerepvállalás művelődéstörténeti gyökerei ma is benne élnek az emberekben, s ennek az eszmeiségnek a felelevenítésével nemzetépítő szerepet nyerhet a méltóságát visszanyert közművelődés.

Nem véletlen, hogy reformkorban a nemzeti identitás, a polgári öntudat megerősödésével párhuzamosan bontogatták szárnyaikat az első olvasóköri, színjátszó körök, alkotókörök, gazdakörök – milyen beszédes, hogy a művelődő közösségeket a magyar nyelvben a tökéletességet, teljességet szimbolizáló kör fogalmával jelölhetjük – hiszen a teljességet az ember a közösségben élheti meg igazán.

A közösség, a kultúra közege tartást és kapaszkodót ad a nehéz helyzetekben, lehetőséget a kiteljesedésre, önmegvalósításra, egymástól való inspirálódásra. A közösségek és a kultúra éltető táptalajai a helyi kezdeményezéseknek, vállalkozásoknak, helyi értékre építő termékfejlesztő törekvéseknek, s magától értetődő módon a kulturális turizmusnak is. Nemcsak tapasztalat, hanem kutatások is bizonyítják, hogy az erős közösségi háló egy települést ellenállóvá teszi az elvándorlással szemben, s új távlatokat nyit meg a fejlesztések előtt.

A tapasztalatok összegzésére és a jó gyakorlatok bemutatására a Nemzeti Művelődési Intézet 2018. április 26-27-én „Látóutakkal” színesített konferenciát szervezett a kulturális gazdaságfejlesztés témájában. A látóutak műfaját a kilencvenes években Beke Pál honosította meg az átalakuló közösségi művelődésben – a tapasztalati tanulásnak erről a különösen hatékony módszeréről bővebben is értekezünk a lapszámban. A folyóiratban több, a konferencián elhangzott előadás leirata mellett olvashatók a kulturális turizmus szép példáiról szóló, vagy a helyi értékeket erőforrásként hasznosító közösségi kezdeményezéseket bemutató cikkek, valamint a Kárpát-medencei magyar közösségek törekvéseibe bepillantást engedő írások is.

Bízom benne, hogy a lapszám tartalma híven visszaadja azt a teljességet, melyet a cikkekben szereplő „emberkörök” a közös cselekvés és értékrend által megtapasztaltak, s melyet a helyi társadalom javára fordítottak.